

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P9_TA(2021)0113

Εκθέσεις 2019-2020 για το Κόσοβο

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Μαρτίου 2021 σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής για το Κόσοβο κατά την περίοδο 2019-2020 (2019/2172(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΣΣΣ) μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Κοσόβου, αφετέρου, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Απριλίου 2016,
- έχοντας υπόψη το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) για το Κόσοβο, το οποίο δρομολογήθηκε στην Πρίστινα στις 11 Νοεμβρίου 2016, καθώς και την έναρξη του ΕΠΜ 2 τον Οκτώβριο του 2020,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία πλαίσιο με το Κοσσυφοπέδιο για τη συμμετοχή του σε προγράμματα της Ένωσης, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2017,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας σε συνέχεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης της 19ης και 20ής Ιουνίου 2003,
- έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Σόφιας της συνόδου κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων, της 17ης Μαΐου 2018, και το Θεματολόγιο Προτεραιότητας της Σόφιας,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, της 10ης Ιουνίου 1999, τη Συμβουλευτική Γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου (ΔΔ), της 22ας Ιουλίου 2010, σχετικά με το εάν είναι σύμφωνη με το διεθνές δίκαιο η μονομερής ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου, και το ψήφισμα 64/298 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, η οποία σημείωσε το περιεχόμενο της γνωμοδότησης του ΔΔ και εξέφρασε ικανοποίηση για την ετοιμότητα της ΕΕ να διευκολύνει τον διάλογο ανάμεσα στη Σερβία και το Κόσοβο,
- έχοντας υπόψη την πρώτη συμφωνία σχετικά με τις αρχές που διέπουν την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των κυβερνήσεων της Σερβίας και του Κοσόβου, της 19ης Απριλίου 2013, τις συμφωνίες της 25ης Αυγούστου 2015, καθώς και τον εν εξελίξει διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ για την εξομάλυνση των σχέσεων,
- έχοντας υπόψη την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/792 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουνίου 2020, για την τροποποίηση της κοινής δράσης 2008/124/ΚΕΠΠΑ σχετικά με την Αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιβολή του κράτους δικαίου στο Κόσοβο

(EULEX Kosovo), η οποία παρέτεινε τη διάρκεια της αποστολής έως τις 14 Ιουνίου 2021,

- έχοντας υπόψη τις εκθέσεις του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ σχετικά με τις δραστηριότητες της Αποστολής Προσωρινής Διοίκησης των Ηνωμένων Εθνών στο Κόσοβο (UNMIK), μεταξύ των οποίων και την πλέον πρόσφατη έκθεση, της 31ης Μαρτίου 2020, καθώς και τις εκθέσεις σχετικά με τις επιχειρήσεις της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κοσσυφοπέδιο (KFOR), της 7ης Φεβρουαρίου 2018,
- έχοντας υπόψη τη Διαδικασία του Βερολίνου που δρομολογήθηκε στις 28 Αυγούστου 2014,
- έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση των συμπροέδρων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ-Κοσόβου (SAPC) μετά την έκτη συνεδρίαση της ΚΕΣΣ, που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο στις 14 Φεβρουαρίου 2019,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Ενίσχυση της ενταξιακής διαδικασίας – Μια αξιόπιστη ενωσιακή προοπτική για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2020)0057),
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2020, σχετικά με την ενίσχυση της συνεργασίας με τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων στον τομέα της μετανάστευσης και της ασφάλειας,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Μαΐου 2019, με τίτλο «Ανακοίνωση σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ 2019» (COM(2019)0260), η οποία συνοδευόταν από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Kosovo 2019 Report» (Έκθεση του 2019 για το Κόσοβο) (SWD(2019)0216),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Ανακοίνωση σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ 2020» (COM(2020)0660), η οποία συνοδευόταν από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Kosovo 2020 Report» (Έκθεση του 2020 για το Κόσοβο) (SWD(2020)0356),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2020)0641), και το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του Πράσινου Θεματολογίου για τα Δυτικά Βαλκάνια» της 6ης Οκτωβρίου 2020 (SWD(2020)0223),
- έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της Επιτροπής και του Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, της 8ης Απριλίου 2020, με τίτλο «Ανακοίνωση σχετικά με την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19 από την ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο» (JOIN(2020)0011), και την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2020, με τίτλο «Στήριξη των Δυτικών Βαλκανίων για την αντιμετώπιση της COVID-19 και την ανάκαμψη μετά την πανδημία» (COM(2020)0315),
- έχοντας υπόψη την εκτίμηση της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2020, σχετικά με το πρόγραμμα οικονομικής μεταρρύθμισης του Κοσόβου για την περίοδο 2020-2022 (SWD(2020)0065) και τα κοινά συμπεράσματα όσον αφορά τον οικονομικό και δημοσιονομικό διάλογο μεταξύ της ΕΕ και των Δυτικών Βαλκανίων και της Τουρκίας,

που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 19 Μαΐου 2020,

- έχοντας υπόψη την τελική έκθεση της Αποστολής Εκλογικών Παρατηρητών της ΕΕ (EUEOM) σχετικά με τις πρόωρες βουλευτικές εκλογές που διεξήχθησαν στις 6 Οκτωβρίου 2019 στο Κόσοβο,
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, της 4ης Μαΐου 2016, για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων και των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (Κόσοβο) (COM(2016)0277), και το νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 28ης Μαρτίου 2019, με το οποίο εγκρίνει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση¹, αποδεχόμενο την πρόταση της Επιτροπής,
- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη χώρα,
- έχοντας υπόψη τη σύστασή του της 19ης Ιουνίου 2020 προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας σχετικά με τα Δυτικά Βαλκάνια, σε συνέχεια της συνόδου κορυφής του 2020²,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση του Ζάγκρεμπ, η οποία εγκρίθηκε κατά τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων που πραγματοποιήθηκε μέσω βιντεοδιάσκεψης στις 6 Μαΐου 2020,
- έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της συνόδου κορυφής των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Κοινοβουλίων των Δυτικών Βαλκανίων, την οποία συγκάλεσε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα διοικητικά όργανα των κοινοβουλίων των Δυτικών Βαλκανίων στις 28 Ιανουαρίου 2020,
- έχοντας υπόψη τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων που διεξήχθη στις 10 Νοεμβρίου 2020 στο πλαίσιο της Διαδικασίας του Βερολίνου,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-0031/2021),
 - A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο, όπως κάθε χώρα που φιλοδοξεί να γίνει κράτος μέλος της ΕΕ, πρέπει να κριθεί με βάση τις επιδόσεις του ως προς την εκπλήρωση, την εφαρμογή και την τήρηση της σειράς κριτηρίων και κοινών αξιών που απαιτούνται για την προσχώρηση, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποιότητα των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων και η αφοσίωση σε αυτές καθορίζουν το χρονοδιάγραμμα και την πορεία της προσχώρησης·
 - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο πρέπει να επικεντρωθεί σε θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ελλείψεων στους τομείς του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών και της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, καθώς και της οικονομικής

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0319.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0168.

ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο εξακολουθεί να δίνει μάχη με την πολιτική αστάθεια, ιδίως μετά τις πρόωρες βουλευτικές εκλογές της 6ης Οκτωβρίου 2019· λαμβάνοντας υπόψη ότι το τέλος της κυβέρνησης Kurti κατέδειξε διάφορα διαρθρωτικά ζητήματα, μεταξύ άλλων αδικαιολόγητη παρέμβαση εξωτερικών παραγόντων στο έργο της κυβέρνησης και της Συνέλευσης, ανεξαρτησία του Συνταγματικού Δικαστηρίου και έλλειψη σαφήνειας όσον αφορά τη νομιμότητα της ψηφοφορίας για την κυβέρνηση·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόσφατα σημειώθηκε έλλειψη συντονισμού μεταξύ των διατλαντικών φορέων, και ότι η νέα κυβέρνηση των ΗΠΑ θα παράσχει νέες ευκαιρίες για καλύτερη συνεργασία·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο παραμένει η μόνη χώρα στα Δυτικά Βαλκάνια, οι πολίτες της οποίας χρειάζονται θεώρηση για να ταξιδέψουν στον χώρο Σένγκεν, μολονότι όλα τα κριτήρια αξιολόγησης για την ελευθέρωση των θεωρήσεων έχουν εκπληρωθεί από το 2018·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σκιώδης οικονομία του Κοσόβου παρεμποδίζει τη συνολική ανάπτυξη μιας βιώσιμης οικονομίας στη χώρα·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο πρέπει να αυξήσει τις προσπάθειές του για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος και να δημιουργήσει ισχυρά, συνεκτικά και ανεξάρτητα θεσμικά όργανα για να επιλύσει τα εν λόγω ζητήματα·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πρώην Πρόεδρος Hashim Thaçi παραιτήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2020, προκειμένου να αντιμετωπίσει κατηγορίες για εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας στα Ειδικά Τμήματα για το Κόσοβο στη Χάγη· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 30 Νοεμβρίου 2020 επιβεβαιώθηκε το κατηγορητήριο εις βάρος του Thaçi· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Vjosa Osmani, Πρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης του Κοσόβου, εκτελεί χρέη Προέδρου του Κοσόβου·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την προσαρμογή του νομικού του πλαισίου στο κεκτημένο της ΕΕ, αλλά πρέπει να αυξήσει τις προσπάθειες και τους πόρους του, προκειμένου να εφαρμόσει αποτελεσματικά νέους νόμους και κανόνες με πιο προσηλωμένο και σοβαρό τρόπο σε όλους τους τομείς πολιτικής·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Κυβέρνηση του Κοσόβου, 117 χώρες έχουν αναγνωρίσει την ανεξαρτησία του Κοσόβου, μεταξύ άλλων 22 από τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία COVID-19 συνιστά πρωτοφανή επιβάρυνση για τα συστήματα υγείας, οικονομίας και κοινωνικής προστασίας του Κοσόβου και έχει σαφώς καταδείξει ότι η ΕΕ και τα Δυτικά Βαλκάνια πρέπει να συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν μαζί τις κοινές προκλήσεις·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει κινητοποιήσει χρηματοδοτική στήριξη ύψους άνω των 3,3 δισεκατομμυρίων EUR για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων για την αντιμετώπιση της άμεσης υγειονομικής κρίσης και τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στην περιοχή·

- ΠΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ αποτελεί τον μεγαλύτερο πάροχο βοήθειας και αρωγής στο Κόσοβο για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο έχει λάβει 5 εκατομμύρια EUR ως άμεση στήριξη για τον τομέα της υγείας, 63 εκατομμύρια EUR ως στήριξη για την κοινωνική και οικονομική ανάκαμψή του, 60 εκατομμύρια EUR σε κονδύλια βοήθειας και 100 εκατομμύρια EUR ως μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Οικονομικό και Επενδυτικό Σχέδιο για τα Δυτικά Βαλκάνια θα διευκολύνει τη μακροπρόθεσμη ανάκαμψη μετά την πανδημία COVID-19, μέσω της στήριξης της οικονομικής ανάπτυξης και των μεταρρυθμίσεων στην περιοχή·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο επωφελήθηκε από τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ), με συνολική ενδεικτική κατανομή 602,1 εκατομμυρίων EUR για τα έτη 2014-2020, και λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω την απορροφητική του ικανότητα στο πλαίσιο αυτό·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δραστηριοποίηση της ΕΕ όσον αφορά τα Δυτικά Βαλκάνια υπερβαίνει τη δραστηριοποίησή της όσον αφορά οποιονδήποτε άλλον εταίρο και επιδεικνύει αμοιβαία στρατηγική δέσμευση·

Προσέγγιση στη διεύρυνση

1. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συνεχιζόμενη και ισχυρή δέσμευση του Κοσόβου να προχωρήσει στην ευρωπαϊκή του πορεία και να επιταχύνει τις μεταρρυθμίσεις, καθώς και για την ισχυρή στήριξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης από τον πληθυσμό του Κοσόβου, καθώς και της ευρωπαϊκής του ταυτότητας·
2. εκφράζει τη λύπη του για την περιορισμένη πρόοδο στην υλοποίηση του ΕΠΜ 1, ενώ αναγνωρίζει τη δέσμευση της κυβέρνησης για μια ευρεία μεταρρυθμιστική διαδικασία, όπως προβλέπεται στο ΕΠΜ 2· καλεί τις αρχές του Κοσόβου να ενστερνιστούν τη διαδικασία, να επιδείξουν μεγαλύτερη πολιτική βούληση και να βελτιώσουν τη διοικητική ικανότητα, προκειμένου να ενισχυθεί η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ·
3. εκφράζει ανησυχία για τη διάλυση του Υπουργείου Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, και καλεί την Κυβέρνηση του Κοσόβου να ενσωματώσει πλήρως και ορθά τις πρώην δομές του υπουργείου, όπως προβλέπεται στον προσφάτως εγκριθέντα κανονισμό σχετικά με την οργανωτική δομή του Γραφείου του Πρωθυπουργού, και να διασφαλίσει ότι η νέα δομή θα αποκτήσει το κατάλληλο επίπεδο αρμοδιοτήτων και ευθυνών για την εξασφάλιση του κατάλληλου συντονισμού και της κατάλληλης κατεύθυνσης της διαδικασίας ένταξης·
4. χαιρετίζει την ειρηνική και ομαλή διεξαγωγή των πρόωρων βουλευτικών εκλογών, οι οποίες διενεργήθηκαν στις 6 Οκτωβρίου 2019 και στις 14 Φεβρουαρίου 2021, αλλά εκφράζει ανησυχία για την απουσία ανταγωνισμού, ελευθερίας επιλογής και έκφρασης στη σερβική κοινότητα του Κοσόβου, καθώς και για τα προβλήματα που σχετίζονται με τις εκτός Κοσόβου ψηφοφορίες· τονίζει τη σημασία της αντιμετώπισης όλων των ελλείψεων που εντοπίστηκαν και των συστάσεων που διατυπώθηκαν από την EUEOM· αναμένει από όλες τις πολιτικές δυνάμεις να σεβαστούν τη δημοκρατική κουλτούρα και τη βούληση των πολιτών του Κοσόβου κατά τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης και την εκλογή νέου Προέδρου·

5. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το Κόσοβο εξακολουθεί να δίνει μάχη με την πολιτική αστάθεια μετά τις εκλογές και, στο πλαίσιο αυτό, καλεί όλες τις πολιτικές δυνάμεις του Κοσόβου να μεταρρυθμίσουν το πολιτικό σύστημα μέσω συνταγματικών αλλαγών, ώστε να βελτιωθούν η ασφάλεια δικαίου και η διαδικασία σχηματισμού νέων κυβερνήσεων·
6. χαιρετίζει το γεγονός ότι η Επιτροπή επιβεβαιώνει, στην έκθεσή της για το Κόσοβο του 2020, την αξιολόγησή της σχετικά με την ικανότητα του Κοσόβου να επωφεληθεί από την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων, και καλεί το Συμβούλιο να προχωρήσει επειγόντως στην έγκριση καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους πολίτες του Κοσόβου· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι το Κόσοβο συνεχίζει να πληροί όλα τα κριτήρια αξιολόγησης του χάρτη πορείας για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων, όπως επιβεβαιώνει σταθερά η Επιτροπή από τον Ιούλιο του 2018·
7. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, κατά το 2020, το Συμβούλιο δεν κατόρθωσε να εγκρίνει την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων για το Κόσοβο· είναι της άποψης ότι η ελευθέρωση των θεωρήσεων θα βελτιώσει τη σταθερότητα και θα φέρει το Κόσοβο πιο κοντά στην ΕΕ, διευκολύνοντας τα ταξίδια και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες· σημειώνει ότι η απομόνωση των πολιτών του Κοσόβου έχει αντίκτυπο στην εφαρμογή των προγραμμάτων της ΕΕ και ότι η έλλειψη απόφασης του Συμβουλίου στερεί από τους πολίτες του Κοσόβου τις ευκαιρίες που χρειάζονται επειγόντως, αποδυναμώνοντας την αξιοπιστία της ΕΕ, και θα μπορούσε να έχει αντίκτυπο στον διάλογο Βελιγραδίου-Πρίστινας·
8. καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να επιδείξουν συνεχή προσήλωση στη διεύρυνση και να ακολουθήσουν μια αποτελεσματικότερη επικοινωνιακή πολιτική προς τους πολίτες της ΕΕ σχετικά με τη διεύρυνση· καλεί την Επιτροπή και το Γραφείο της ΕΕ στο Κόσοβο να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την προώθηση του ρόλου, των απαιτήσεων και των οφελών μιας στενότερης συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και Κοσόβου·
9. χαιρετίζει την απόφαση της Κυβέρνησης του Κοσόβου να άρει τους δασμούς στις εισαγωγές από τη Σερβία και τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, γεγονός που επέτρεψε την επανάληψη του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ·
10. σημειώνει την υπογραφή συμφωνιών οικονομικής εξομάλυνσης από το Κόσοβο και τη Σερβία στις 4 Σεπτεμβρίου 2020 στην Ουάσιγκτον· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για τις διατάξεις του κειμένου που απαιτούν από το Κόσοβο να σταματήσει να επιδιώκει την ένταξή του σε διεθνείς οργανισμούς· χαιρετίζει την ανανεωμένη δέσμευση των Ηνωμένων Πολιτειών και υπογραμμίζει την ανάγκη να ενισχύσουν η ΕΕ και οι Ηνωμένες Πολιτείες την εταιρική τους σχέση και τον συντονισμό τους στα Δυτικά Βαλκάνια· υπογραμμίζει ότι η διατλαντική συνεργασία αποτελεί σημαντικό παράγοντα σταθερότητας στην περιοχή και τονίζει τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ ως διαμεσολαβητή στη διαδικασία εξομάλυνσης των σχέσεων μεταξύ Κοσόβου και Σερβίας·
11. αποδοκιμάζει το άνοιγμα της πρεσβείας του Κοσόβου στο Ισραήλ στην Ιερουσαλήμ, το οποίο είναι αντίθετο με τη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λύση δύο κρατών στη διαμάχη Ισραήλ-Παλαιστίνης·
12. αναγνωρίζει τη σημαντική συμβολή της Δύναμης για το Κόσοβο (KFOR) και των συμμετεχόντων κρατών στη διατήρηση ενός ασφαλούς και προστατευμένου

περιβάλλοντος και της ελεύθερης κυκλοφορίας όλων των πολιτών του Κοσόβου, καθώς και στη διευκόλυνση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης των Δυτικών Βαλκανίων·

13. ζητεί τη δημιουργία νέων ευκαιριών για υψηλού επιπέδου πολιτικό διάλογο και διάλογο πολιτικής με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, μέσω τακτικών συνόδων κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων και εντατικών υπουργικών επαφών· ζητεί την ενεργό συμμετοχή και την κατάλληλη ένταξη των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης·

Δημοκρατία και κράτος δικαίου

14. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την προσαρμογή του νομικού πλαισίου για το κράτος δικαίου, μεταξύ άλλων για τον νόμο για πειθαρχική ευθύνη δικαστών και εισαγγελέων και τον νόμο για τη διαμεσολάβηση, καθώς και την ανάπτυξη ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης υποθέσεων και κεντρικού ποινικού μητρώου· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το χαμηλό επίπεδο εφαρμογής·
15. καλεί τις αρχές του Κοσόβου να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την επιβολή της νομοθεσίας προς όφελος των πολιτών τους, καθώς και να διασφαλίσουν καλύτερο συντονισμό των διαφόρων προγραμμάτων για το κράτος δικαίου τα οποία υποστηρίζονται από διάφορους χορηγούς, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συνολικής επανεξέτασης και επακόλουθης στρατηγικής για ολόκληρο τον τομέα του κράτους δικαίου·
16. τονίζει την ανάγκη να ενταθεί η καταπολέμηση της διαφθοράς και εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία του για την κατάργηση της ειδικής ομάδας καταπολέμησης της διαφθοράς στο πλαίσιο της αστυνομίας του Κοσόβου· υπογραμμίζει ότι απαιτείται ισχυρή πολιτική βούληση για την αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς και καλεί τις αρχές του Κοσόβου να δείξουν αποφασιστικότητα στην καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα·
17. ζητεί από την κυβέρνηση να δημιουργήσει και να διατηρήσει ισχυρές και εξειδικευμένες δομές που θα αντιμετωπίζουν το οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά, και ζητεί να δοθεί τέλος σε οποιοδήποτε αλλαγές στην επιβολή του νόμου και στους θεσμούς για την καταπολέμηση της διαφθοράς, οι οποίες βασίζονται σε κομματικά πολιτικά συμφέροντα·
18. καλεί το Κόσοβο να βελτιώσει την εφαρμογή των κανονιστικών του μέτρων σχετικά με τη δέσμευση, τη δήμευση και την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων, καθώς και όσον αφορά τις τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου, οργανωμένου και οικονομικού εγκλήματος, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων μέτρων αναστολής για δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι κατηγορούνται για τέτοιου είδους αδικήματα, και να διασφαλίσει ότι δεν υπάρχει ανάμειξη στις επιχειρησιακές δραστηριότητες των οργάνων επιβολής του νόμου και της εισαγγελίας·
19. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, παρά το κατάλληλο κανονιστικό πλαίσιο, το σύστημα δικαιοσύνης του Κοσόβου εξακολουθεί να υπονομεύεται από ελλείψεις όσον αφορά τη λογοδοσία, προβλήματα διαφάνειας και πολιτικές

παρεμβάσεις· εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη απτών αποτελεσμάτων στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και αναμένει την πραγματοποίηση μεγαλύτερης προόδου όσον αφορά τη βελτίωση των επιδόσεων του στη διερεύνηση και τη δίωξη της διαφάνειας υψηλού επιπέδου και των υποθέσεων οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων, διακίνησης ναρκωτικών και εγκλήματος στον κυβερνοχώρο·

20. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσόβου ενέκρινε μέτρα που συμβάλλουν στον περιορισμό των εξωτερικών παρεμβάσεων και της αθέμιτης επιρροής στις δικαστικές διαδικασίες· χαιρετίζει επίσης την αύξηση του αριθμού των τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων που δημοσιεύονται· πιστεύει ότι απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη ανεξαρτησία και αποπολιτικοποίηση της δικαιοσύνης και για να σταματήσουν οι αθέμιτες παρεμβάσεις σε προβεβλημένες υποθέσεις·
21. καλεί το Κόσοβο να διασφαλίσει ότι οι οικονομικές εκθέσεις και οι εκθέσεις ελέγχου σχετικά με τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων είναι συνεχώς διαθέσιμες και ότι επιβάλλονται κυρώσεις, όταν είναι απαραίτητες· σημειώνει επίσης την ανάγκη για βελτίωση της οικονομικής εποπτείας και λογοδοσίας των δημόσιων επιχειρήσεων· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την πρόταση για τον νέο νόμο σχετικά με τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και ενθαρρύνει τη Συνέλευση να θεσπίσει νομικό πλαίσιο για τη ρύθμιση της χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας·
22. επαναλαμβάνει ότι οι επιλογές και οι διορισμοί για υψηλόβαθμες θέσεις λήψης αποφάσεων στη δημόσια διοίκηση και στις δημόσιες επιχειρήσεις εξακολουθούν να προκαλούν μεγάλη ανησυχία, και σημειώνει ότι οι διορισμοί για τέτοιου είδους θέσεις πρέπει να πραγματοποιούνται με βάση μια αξιοκρατική, δίκαιη και ανταγωνιστική διαδικασία· αναγνωρίζει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης του Κοσσυφοπεδίου, μέσω της υπογραφής των μνημονίων συνεννόησης με το Ηνωμένο Βασίλειο, για την επίβλεψη της διαδικασίας αυτής· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για πρόοδο και σαφή πολιτική δέσμευση όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, η οποία μπορεί να επιτευχθεί με την προώθηση της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας·
23. επικροτεί τη βελτίωση της οργάνωσης των εργασιών της Συνέλευσης του Κοσόβου και της διαχείρισης των συνόδων ολομέλειας βάσει του εσωτερικού της κανονισμού· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για τη συχνή έλλειψη απαρτίας και τις τρέχουσες καθυστερήσεις στις κοινοβουλευτικές εργασίες, οι οποίες είναι ιδιαίτερα επιζήμιες στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης της δέσμης μέτρων αρωγής για την πανδημία·
24. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Συνέλευση του Κοσόβου δεν κατόρθωσε να εγκρίνει μια δεύτερη δέσμη μέτρων οικονομικής ανάκαμψης κατά την πρώτη προσπάθεια, υπογραμμίζει τη σημασία της πολιτικής σταθερότητας, και καλεί τη Συνέλευση και την κυβέρνηση να εργάζονται από κοινού με εποικοδομητικό πνεύμα και να τηρούν τις βέλτιστες κοινοβουλευτικές πρακτικές·
25. συγχαίρει τις προσπάθειες του Κοσόβου για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης, της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού, μεταξύ άλλων με μέτρα για την αναχαίτιση της εκροής ξένων μαχητών· υπογραμμίζει ότι χρειάζονται πρόσθετες προσπάθειες για την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και για την αποκατάσταση και την επανένταξη ξένων μαχητών·

26. ζητεί ενεργό περιφερειακή συνεργασία και μεγαλύτερο συντονισμό και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών ασφαλείας της Δημοκρατίας του Κοσόβου και της ΕΕ και των κρατών μελών της για την αντιμετώπιση δυνητικών τρομοκρατικών δραστηριοτήτων· καλεί το Κόσοβο να αντιμετωπίσει τη ριζοσπαστικοποίηση μέσω του διαδικτύου και τις εξωτερικές εξτρεμιστικές επιρροές, και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βοηθήσουν το Κόσοβο σε αυτή τη σημαντική προσπάθεια·
27. εκφράζει την ανησυχία του για τις προσπάθειες τρίτων χωρών να στηρίξουν τη ριζοσπαστικοποίηση, ιδίως των νέων, συχνά με τη χρηματοδότηση ή την παροχή σημαντικών πόρων, όπως σε εκπαιδευτικά ιδρύματα στο Κόσοβο, που θα μπορούσαν να ευνοήσουν τη ριζοσπαστικοποίηση, και για το γεγονός ότι η τρέχουσα κατάσταση που σχετίζεται με τη νόσο COVID θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις στις προσπάθειες αποριζοσπαστικοποίησης, δεδομένης της επιδεινούμενης οικονομικής κατάστασης·
28. χαιρετίζει τη σύναψη συμφωνίας εργασίας μεταξύ της αστυνομίας του Κοσόβου και της Ευρωπόλ, η οποία θα αποτελέσει τη βάση της ενίσχυσης της συνεργασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του εξτρεμισμού, καθώς και του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος, και ζητεί την ταχύτερη δυνατή εφαρμογή της·
29. τονίζει ότι, σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, υπάρχουν περίπου 250 000 παράνομα όπλα στην κατοχή πολιτών του Κοσόβου· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την ανησυχητική αυτή κατάσταση, η οποία έχει αρνητικό αντίκτυπο στη δημόσια ασφάλεια· καλεί τις αρχές του Κοσόβου να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να αντιμετωπίσουν αυτό το πρόβλημα και να δρομολογήσουν ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα κατάσχεσης ή εθελοντικής παράδοσης αυτών των όπλων στην αστυνομία·
30. συγχαίρει το Κόσοβο για τη συνεχή και εποικοδομητική συνεργασία του στο ζήτημα της μετανάστευσης και για τη διαρκή μείωση του αριθμού αιτήσεων ασύλου και επανεισδοχών πολιτών του Κοσόβου, καθώς και για την καλή συνεργασία των αρχών του Κοσόβου σε θέματα επανεισδοχής·
31. θεωρεί θετική την έγκριση του κανονισμού για την ένταξη των αλλοδαπών και ζητεί την πλήρη εφαρμογή του· τονίζει ότι χρειάζονται περαιτέρω ενέργειες για να διασφαλιστεί η επαρκής διοικητική ικανότητα και η ικανότητα επιβολής για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένης της παράνομης διακίνησης μεταναστών·
32. επαναλαμβάνει την πλήρη υποστήριξή του στο έργο των Ειδικών Τμημάτων και της Ειδικής Εισαγγελίας του Κοσόβου, καθώς αυτά τα όργανα αποτελούν σημαντική απόδειξη της προσήλωσης του Κοσόβου στο κράτος δικαίου και το έργο τους είναι επίσης προς το συμφέρον του Κοσόβου· τονίζει ότι είναι σημαντικό τα Ειδικά Τμήματα να είναι σε θέση να συνεχίσουν το έργο τους ανεξάρτητα, χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις· χαιρετίζει την παράταση της εντολής των Ειδικών Τμημάτων του Κοσόβου και το έργο τους στη Χάγη·
33. χαιρετίζει την παράταση της εντολής της αποστολής EULEX και ζητεί από το Κόσοβο να συνεργαστεί πλήρως και καλόπιστα με την EULEX και με τα Ειδικά Τμήματα και την Ειδική Εισαγγελία· εκφράζει τη λύπη του για τις απόπειρες υπονόμευσης της εντολής της EULEX· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την EULEX να αυξήσει την αποτελεσματικότητά της και να τηρεί τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας και μια προσέγγιση μηδενικής ανοχής έναντι της διαφθοράς·

34. χαιρετίζει την έγκριση του νόμου σχετικά με την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα· συνιστά να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για να αυξηθεί η διαφάνεια και να βελτιωθεί η παρακολούθηση των δημόσιων δαπανών, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων·
35. χαιρετίζει τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την οικοδόμηση ικανότητας κυβερνοασφάλειας, ιδίως με τη θέσπιση της πρώτης εθνικής στρατηγικής για την κυβερνοασφάλεια· θεωρεί ότι είναι κρίσιμης σημασίας να διατηρηθεί αυτή η δυναμική, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης υλοποίηση νομοθετικών πρωτοβουλιών στον τομέα και να αντιμετωπιστεί η έλλειψη εξειδικευμένων επαγγελματιών στις ΤΠΕ και στην κυβερνοασφάλεια·

Σεβασμός των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

36. σημειώνει ότι το νομικό και θεσμικό πλαίσιο του Κόσοβου εγγυάται ευρέως την προστασία των ανθρωπίνων και θεμελιωδών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων· υπογραμμίζει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά την εφαρμογή του, ιδίως σε σχέση με τα γλωσσικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της πολύγλωσσης μετάδοσης, η έλλειψη της οποίας επηρεάζει την πρόσβαση των μειονοτικών κοινοτήτων στην ενημέρωση και υπήρξε ιδιαίτερα επιζήμια κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19·
37. καλεί το Κόσοβο να παράσχει ισότιμη και χωρίς διακρίσεις κρατική εκπαίδευση σε μειονοτικές γλώσσες και να διασφαλίσει την πρόσβαση στα επίσημα έγγραφα σε όλες τις επίσημες γλώσσες σε ολόκληρο το Κόσοβο, καθώς και ίσες ευκαιρίες, επαρκή εκπροσώπηση στον πολιτικό βίο και πρόσβαση στη δημόσια διοίκηση και τη δικαιοσύνη·
38. ζητεί μεγαλύτερη προστασία και ένταξη των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, των Ασκάλι, των Αιγυπτίων, των Σέρβων, των Βοσνίων, των Τούρκων και των Γκοράνι, καθώς και των ατόμων με αναπηρία και των εκτοπισμένων, παρέχοντάς τους επαρκή υγειονομική και κοινωνική προστασία, ιδίως κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και υπό το πρίσμα των κοινωνικοοικονομικών συνεπειών της·
39. ζητεί να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την καταπολέμηση των διακρίσεων και του αντιαθιγγανισμού· εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για τις κοινωνικές διακρίσεις εις βάρος των κοινοτήτων των Ρομά, των Ασκάλι και των Αιγυπτίων, του αποκλεισμού τους από τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στον πολιτικό και τον κοινωνικό τομέα και τη διαρκή έλλειψη πόρων και πρόσβασης σε ευκαιρίες απασχόλησης, στη δικαιοσύνη, τις δημόσιες υπηρεσίες, τη στέγαση, την υγειονομική περίθαλψη, τα συστήματα αποχέτευσης και την παροχή νερού·
40. σημειώνει με λύπη ότι η αναφορά σχεδόν 500 ατόμων που αυτοαναγνωρίζονται ιστορικά ως Βούλγαροι, η οποία κατατέθηκε στη Συνέλευση του Κόσοβου τον Μάιο του 2018, δεν έχει ακόμη εξεταστεί από τη Συνέλευση· υπογραμμίζει ότι πρέπει να προστεθεί μια κατηγορία «Βούλγαροι» στη δεύτερη εθνική απογραφή στο Κόσοβο, η οποία πρόκειται να διεξαχθεί το 2021·
41. επισημαίνει τη μη διασφάλιση της οικονομικής και συντακτικής ελευθερίας του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα· επαναλαμβάνει την ανάγκη να διασφαλιστεί η

διαφάνεια των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της ιδιοκτησίας τους, καθώς και η ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, μεριμνώντας ώστε να μην υπόκεινται σε καμία πολιτική επιρροή· ζητεί τον άμεσο διορισμό του επικεφαλής του Οργανισμού Πληροφόρησης και Ιδιωτικότητας·

42. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η καταπολέμηση των απειλών και των επιθέσεων κατά δημοσιογράφων και να τεθεί τέρμα στην ατιμωρησία για τα εγκλήματα αυτά· αναγνωρίζει ότι, παρά αυτές τις προκλήσεις, η ελευθερία της έκφρασης κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα του Κοσόβου, και ότι υπάρχει ένα πολυφωνικό και δυναμικό περιβάλλον των μέσων ενημέρωσης·
43. ενθαρρύνει τη δημιουργία ενός πολυεθνικού και πολυγλωσσικού δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα, ο οποίος θα ενώνει τους ανθρώπους και θα προάγει την ειρήνη και τη συμφιλίωση μεταξύ των νοτιοανατολικών ευρωπαϊκών κρατών, κατά το παράδειγμα του ARTE·
44. εκφράζει τη λύπη του για τον αυξανόμενο αριθμό υποθέσεων στρατηγικής αντιδικίας κατά δημόσιας συμμετοχής (SLAPP), οι οποίες χρησιμοποιούνται προκειμένου να απειλούνται και να ενάγονται δημοσιογράφοι και ιδιώτες, με στόχο να φιμωθούν και να καταστεί αδύνατος ο δημόσιος διάλογος·
45. χαιρετίζει την έγκριση του νόμου για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και ενθαρρύνει την έγκριση όλης της απαραίτητης πρόσθετης νομοθεσίας για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του· ζητεί, εν προκειμένω, τον άμεσο διορισμό του Επιτρόπου Πληροφόρησης και Ιδιωτικότητας·
46. εκφράζει ανησυχία σχετικά με τις εκστρατείες παραπληροφόρησης για την υπονόμευση της κρατικής υπόστασης του Κοσόβου· ζητεί την ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας με το Κόσοβο για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και των υβριδικών απειλών που αποσκοπούν στην υπονόμευση της ευρωπαϊκής προοπτικής της περιοχής και για την καταπολέμηση των περιφερειακών εκστρατειών παραπληροφόρησης, μεταξύ άλλων με την πιο στρατηγική προώθηση της σημασίας της ΕΕ για τους πολίτες στην περιοχή·
47. υπενθυμίζει την ισχυρή σύνδεση μεταξύ των αδυναμιών στην ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και των ευκαιριών για τοπικούς και ξένους παράγοντες όσον αφορά την παραποίηση γεγονότων και τη διάδοση αναληθών πληροφοριών· καλεί την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ να συνεργαστούν στενά για την αντιμετώπιση αυτών των συνδέσεων και των επικαλυπτόμενων προκλήσεων, καθώς και να προωθήσουν τη δημιουργία ενός κέντρου αριστείας για την παραπληροφόρηση με εστίαση στα Βαλκάνια·
48. επικροτεί την ομόφωνη απόφαση της Συνέλευσης της Δημοκρατίας του Κοσόβου, της 25ης Σεπτεμβρίου 2020, να εφαρμόσει με άμεση ισχύ τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης)· αναμένει ότι η Κυβέρνηση του Κοσόβου θα δράσει ταχέως για να εφαρμόσει το περιεχόμενο της Σύμβασης και θα παράσχει τους απαραίτητους πόρους και τις υποδομές για τον σκοπό αυτόν·
49. επικροτεί την έγκριση του προγράμματος του Κοσόβου για την ισότητα των φύλων, καθώς και το έργο της Επιτροπής Γυναικών στη Συνέλευση του Κοσόβου· καλεί τις

αρχές του Κοσόβου να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την ενδυνάμωση της οικονομικής θέσης των γυναικών, μεταξύ άλλων δίνοντας προτεραιότητα στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και στην αυξημένη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των γυναικείων οργανώσεων, καθώς και δημιουργώντας ένα περιβάλλον που ευνοεί την καλύτερη εκπροσώπηση των γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων και διασφαλίζοντας ότι τα σχολικά εγχειρίδια δεν διαιωνίζουν στερεότυπα και διακρίσεις· ζητεί, εν προκειμένω, τη συμμετοχή των γυναικών στη διαπραγματευτική ομάδα που είναι αρμόδια για τον διάλογο μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας· απαιτεί, επίσης, να στηρίξει η πλευρά της ΕΕ το εν λόγω εγχείρημα και τις εν λόγω προσπάθειες, τηρώντας η ίδια τις προαναφερθείσες συστάσεις·

50. εκφράζει την ανησυχία του για το ποσοστό αδράνειας των γυναικών, μεταξύ άλλων εξαιτίας των υφιστάμενων διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας, και καλεί τις αρχές του Κοσόβου να βελτιώσουν τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας· προτρέπει το Κόσοβο να προσαρμόσει το νέο εργατικό δίκαιο ώστε να ρυθμιστεί επίσης η άδεια, προκειμένου να αποφευχθούν οι διακρίσεις βάσει φύλου ως προς τα δικαιώματα που σχετίζονται με την άδεια μητρότητας, την άδεια πατρότητας και τη γονική άδεια·
51. επαναλαμβάνει την ανησυχία του για την έκταση της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας λόγω φύλου· χαιρετίζει, εν προκειμένω, τις αναθεωρήσεις του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τις βελτιώσεις που διαπιστώθηκαν στην έκθεση της EULEX όσον αφορά ορισμένες πτυχές του χειρισμού υποθέσεων σεξουαλικής βίας από την αστυνομία του Κοσόβου· σημειώνει, ωστόσο, ότι η έλλειψη διώξεων και σοβαρών ποινών, η ατιμωρησία των δραστών, η ανεπάρκεια των συστημάτων εντοπισμού και των βάσεων δεδομένων για τις υποθέσεις, η έλλειψη κατάλληλων πόρων και υπηρεσιών για τα θύματα (καταφύγια, κέντρα ιατρικής εξέτασης, μετατραυματική υποστήριξη, συμβουλευτική), η ελλιπής κατάρτιση και τα πρωτόκολλα ιδρυματοποιημένης φροντίδας για ολόκληρο το δικαστικό σύστημα εξακολουθούν να αποτελούν πηγή ανησυχίας·
52. τονίζει το γεγονός ότι η πανδημία COVID-19 είχε καταστροφικές επιπτώσεις για τις γυναίκες και τις μειονότητες, οξύνοντας την ανισότητα και επιδεινώνοντας τα υφιστάμενα προβλήματα, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ενδοοικογενειακής βίας, και καλεί την Κυβέρνηση και τις αρχές του Κοσόβου να συνυπολογίσουν αυτά τα ζητήματα στην απόκρισή τους στην πανδημία·
53. επικροτεί τη έγκριση του νόμου για την προστασία των παιδιών ως σημαντικό βήμα για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών στο Κόσοβο· επισημαίνει τη σημασία της καταπολέμησης της βίας κατά των παιδιών· τονίζει ότι χρειάζονται επαρκείς οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του· τονίζει την ιδιαίτερη ανάγκη να αντιμετωπιστεί το χρόνιο πρόβλημα των γάμων παιδιών και των καταναγκαστικών γάμων, ειδικότερα στις κοινότητες των Ρομά, των Ασκάλι και των Αιγυπτίων, μέσω της θέσπισης νόμιμης ηλικίας γάμου και της διασφάλισης ότι οι αρχές επιβολή του νόμου και οι δικαστικές αρχές αναλαμβάνουν κατάλληλες δράσεις και ότι υποβάλλονται καταγγελίες σε αυτές·
54. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο όσον αφορά την προστασία των δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΜ σε νομοθετικό και πολιτικό επίπεδο· σημειώνει, ωστόσο, την ανάγκη για πλήρη εφαρμογή του υφιστάμενου πλαισίου κατά των διακρίσεων, και

ζητεί τη δέουσα διερεύνηση των υποθέσεων εγκλημάτων μίσους κατά ατόμων ΛΟΑΔΜ· καλεί την κυβέρνηση να συμπεριλάβει τα σύμφωνα συμβίωσης μεταξύ ομοφύλων στο σχέδιο αστικού κώδικα, όπως εγγυάται το Σύνταγμα της χώρας·

55. επαινεί τις διαρκείς προσπάθειες που καταβάλλουν οι αρχές του Κοσόβου για να ενισχύσουν την ικανότητα της κοινωνίας των πολιτών να συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη πολιτικών· ζητεί την περαιτέρω βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ της κυβέρνησης και της κοινωνίας των πολιτών και αυξημένη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη χάραξη πολιτικής· επαναλαμβάνει την ανάγκη για ενισχυμένη λογοδοσία και διαφάνεια όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση της κοινωνίας των πολιτών·
56. εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη συντονισμού των διεθνών χορηγών βοήθειας, την οποία αναφέρουν διάφοροι οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στη χώρα· ζητεί από την Κυβέρνηση του Κοσόβου να αναλάβει δράση για να αποφύγει τον διπλασιασμό των προσπαθειών και τις περιττές επικαλύψεις και να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τις σχέσεις της με τους διεθνείς χορηγούς·
57. εξαιρεί το έργο του απερχόμενου διαμεσολαβητή στην προώθηση του πνεύματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και χαιρετίζει τον αυξημένο αριθμό των συστάσεων του οι οποίες εφαρμόζονται από τις αρχές του Κοσόβου και συμβάλλουν αποτελεσματικά, μεταξύ άλλων, στην πρόληψη των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης·

Συμφιλίωση και σχέσεις καλής γειτονίας

58. χαιρετίζει τις προσπάθειες του Κοσόβου για τη διατήρηση εποικοδομητικών σχέσεων γειτονίας σε ολόκληρη την περιοχή και για την ενεργό ευθυγράμμιση με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ (ΚΕΠΠΑ)· επικροτεί την προσήλωση του Κοσόβου σε περιφερειακές πρωτοβουλίες και ζητεί την εφαρμογή των υποχρεώσεων εντός των διαφόρων περιφερειακών πλαισίων που προωθούν την κοινή περιφερειακή αγορά·
59. τονίζει ότι η εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Σερβίας και Κοσόβου αποτελεί προτεραιότητα και προϋπόθεση για την προσχώρηση των δύο χωρών στην ΕΕ, ενώ θα έχει και ουσιαστική σημασία για τη διασφάλιση της σταθερότητας και της ευημερίας στην ευρύτερη περιοχή· αναγνωρίζει την αυξημένη συμμετοχή και των δύο πλευρών στον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ, και ζητεί ενεργό και εποικοδομητική συμμετοχή στον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ και υπό την καθοδήγηση του Ειδικού Εντεταλμένου της ΕΕ, με τον οποίο επιδιώκεται μια ολοκληρωμένη, βιώσιμη και νομικά δεσμευτική συμφωνία με βάση το διεθνές δίκαιο·
60. επαναλαμβάνει την έκκλησή του να προχωρήσει, καλόπιστα και έγκαιρα, η πλήρης εφαρμογή όλων των συμφωνιών που έχουν ήδη επιτευχθεί, συμπεριλαμβανομένης της χωρίς καθυστέρηση δημιουργίας της ένωσης/κοινότητας δήμων σερβικής πλειοψηφίας· καλεί την ΕΥΕΔ να συστήσει έναν μηχανισμό για την παρακολούθηση και την επαλήθευση της εφαρμογής όλων των συμφωνιών που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα και να υποβάλλει περιοδικές εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, την πλήρη υποστήριξή του προς τον Ειδικό Εντεταλμένο της ΕΕ για τον διάλογο μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας, Miroslav Lajčák·

61. ζητεί από τις κυβερνήσεις της Σερβίας και του Κοσόβου να αποφεύγουν κάθε ενέργεια που θα μπορούσε να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη μεταξύ των μερών και να θέσει σε κίνδυνο την εποικοδομητική συνέχιση του διαλόγου· υπενθυμίζει τη σημασία της πολυεθνικής φύσης τόσο του Κοσόβου όσο και της Σερβίας και ότι στην εν λόγω περιοχή ο στόχος δεν πρέπει να είναι η δημιουργία εθνικά ομοιογενών κρατών·
62. καλεί το Κόσοβο να αντιμετωπίσει τα συνεχιζόμενα εσωτερικά προβλήματα όσον αφορά την προσέγγισή του στον διάλογο, να συγκροτήσει ειδικευμένη ομάδα για τις διαπραγματεύσεις, καθώς και να εισαγάγει μια κοινή πλατφόρμα διαπραγματεύσεων και να ξεκινήσει διάλογο μεταξύ του κυβερνώντος συνασπισμού και των κομμάτων της αντιπολίτευσης· τονίζει ότι ο διάλογος μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας πρέπει να διεξάγεται με ανοικτό πνεύμα και διαφάνεια και ότι οι υπεύθυνοι αξιωματούχοι θα πρέπει να διαβουλεύονται τακτικά με τη Συνέλευση του Κοσόβου σχετικά με την εξέλιξή του· καλεί την κυβέρνηση να βελτιώσει την ενημέρωση των πολιτών του Κοσόβου σχετικά με τα αποτελέσματα του διαλόγου·
63. σημειώνει ότι πέντε κράτη μέλη της ΕΕ δεν έχουν ακόμη αναγνωρίσει το Κόσοβο, και επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς αυτά να το πράξουν και να επαναβεβαιώσουν την αξιόπιστη ευρωπαϊκή προσήλωση στη διαδικασία διεύρυνσης· υπογραμμίζει ότι η ανεξαρτησία του Κοσόβου είναι μη αναστρέψιμη, και ότι η αναγνώριση αυτή θα ήταν επωφελής για την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Κοσόβου και Σερβίας, θα ενίσχυε και θα εδραίωνε τη σταθερότητα στην περιοχή και θα διευκόλυνε την ένταξη των δύο κρατών στην ΕΕ·
64. χαιρετίζει την πρόσφατη αναγνώριση της ανεξαρτησίας του Κοσόβου από το Ισραήλ στο πλαίσιο των συμφωνιών που υπεγράφησαν στην Ουάσιγκτον, αλλά καταδικάζει την εκστρατεία της Σερβίας για μη αναγνώριση του Κοσόβου, η οποία οδήγησε διάφορες χώρες να αποσύρουν την αναγνώρισή τους·
65. χαιρετίζει την καλή περιφερειακή συνεργασία μεταξύ του Κοσόβου και της Σερβίας για την καταπολέμηση της εξάπλωσης της πανδημίας COVID-19, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας μεταξύ των δημάρχων της Βόρειας και της Νότιας Μιτρόβιτσα και της επικοινωνίας μεταξύ των υπουργών Υγείας·
66. εκφράζει λύπη για το γεγονός ότι η γέφυρα της Μιτρόβιτσα δεν έχει ακόμη ανοίξει για το σύνολο της κυκλοφορίας, παρά την ολοκλήρωση των εργασιών ανακαίνισης· καλεί τις αρχές της Σερβίας και του Κοσόβου να προωθήσουν τις διαπροσωπικές επαφές μεταξύ των τοπικών κοινοτήτων, με σκοπό την ενίσχυση του διαλόγου, μεταξύ άλλων σε μη κυβερνητικό επίπεδο· καλεί την Επιτροπή, την ΕΥΕΔ και το Συμβούλιο να στηρίξουν τον Πρωθυπουργό και την ομάδα του στον διάλογο εσωτερικής συμφιλίωσης με τους Σέρβους του Κοσόβου, ο οποίος θα παράσχει συγκεκριμένες εγγυήσεις ασφάλειας και ευκαιρίες για κοινωνικοοικονομική ένταξη·
67. σημειώνει ότι οι μετακινήσεις χωρίς την υποχρέωση θεώρησης μεταξύ της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και του Κοσόβου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επέκταση της περιφερειακής συνεργασίας·
68. χαιρετίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για περισσότερο στρατηγικές επενδύσεις στα Δυτικά Βαλκάνια μέσω ειδικού Οικονομικού και Επενδυτικού Σχεδίου (ΟΕΣ)· αναγνωρίζει τη σημασία του ΟΕΣ όσον αφορά τη στήριξη της βιώσιμης συνδεσιμότητας, του ανθρώπινου κεφαλαίου, της ανταγωνιστικότητας και της

ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και όσον αφορά την ενίσχυση της περιφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας· τονίζει ότι οποιαδήποτε επένδυση πρέπει να συνάδει με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού και τους στόχους της ΕΕ για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές·

69. επαναλαμβάνει τη στήριξή του υπέρ της πρωτοβουλίας θέσπισης περιφερειακής επιτροπής για τη διαπίστωση πραγματικών περιστατικών εγκλημάτων πολέμου και άλλων σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην επικράτεια της πρώην Γιουγκοσλαβίας (RECOM)· υπογραμμίζει τη σημασία του έργου που έχει επιτελέσει το Γραφείο Περιφερειακής Συνεργασίας των Νέων (RYCO) και εκφράζει την ικανοποίησή του για την ενεργό συμμετοχή του Κοσόβου· επαναλαμβάνει την ανάγκη για προσέγγιση των νέων ατόμων από τους βόρειους δήμους και για ένταξη αυτών στις κοινωνικοοικονομικές δομές της χώρας·
70. ζητεί να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την εξέταση των αιτημάτων μελών των οικογενειών αγνοουμένων, για το άνοιγμα όλων των αρχείων πολέμου και για την αποκάλυψη πληροφοριών σχετικά με άτομα που εξακολουθούν να είναι αγνοούμενα από τον πόλεμο του Κοσόβου την περίοδο 1998-99· ζητεί επιτακτικά την εφαρμογή της στρατηγικής του Εισαγγελικού Συμβουλίου του Κοσόβου για τα εγκλήματα πολέμου, η οποία εξακολουθεί να παρεμποδίζεται σημαντικά λόγω πολιτικών ζητημάτων, έλλειψης πόρων και έλλειψης διεθνούς και περιφερειακής συνεργασίας·
71. υπογραμμίζει τη σημασία των πληροφοριών σχετικά με τους τόπους ταφής και της διερεύνησης και εκδίκασης όλων των εγκλημάτων πολέμου ώστε να αποδοθεί δικαιοσύνη για τα θύματα· καλεί τη Σερβία να διερευνήσει τα λείψανα τριών σορών που πιστεύεται ότι ανήκουν σε Αλβανούς του Κοσόβου και έχουν έως τώρα εκταφεί στη διάρκεια ερευνών σε μαζικό τάφο στο χωριό Κιζεβάκ, στον δήμο Ράσκα, κοντά στα σύνορα του Κοσόβου, ο οποίος ανακαλύφθηκε τον Νοέμβριο του 2020·
72. επαινεί το Κόσοβο για την ειρηνική συνύπαρξη των θρησκευτικών κοινοτήτων και υπογραμμίζει τη σημασία της διαρκούς προστασίας της πολιτισμικής κληρονομιάς και των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας όλων των θρησκευτικών κοινοτήτων· ενθαρρύνει τις αρχές του Κοσόβου να χρησιμοποιήσουν την πολιτισμική κληρονομιά ως μέσο για να φέρουν κοντά διαφορετικές κοινότητες και να προαγάγουν αποτελεσματικότερα την πολυεθνική πολιτισμική και θρησκευτική κληρονομιά της χώρας·
73. εκφράζει την ανησυχία του για την αυξανόμενη τάση προς τη μονογλωσσία και την έλλειψη κατανόησης των διαφορετικών γλωσσών των κοινοτήτων του Κοσόβου, ιδίως μεταξύ των νέων· τονίζει, επομένως, την ανάγκη για αμοιβαία εκμάθηση γλωσσών, καθιέρωση πλατφορμών για αλληλεπίδραση, προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος και αντιμετώπιση της υποεκπροσώπησης των μειονοτικών κοινοτήτων στη δημόσια διοίκηση·
74. υπογραμμίζει ότι η μακροπρόθεσμη σταθερότητα και ευημερία του Κοσόβου εξακολουθεί να εξαρτάται από την ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ των Αλβανών του Κοσόβου και των Σέρβων του Κοσόβου, και ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις είναι αρμόδιες για την προάσπιση και την υποστήριξη ενός πολιτικού πνεύματος που έχει ως βάση την ανοχή, την ενσωμάτωση και την αμοιβαία κατανόηση και τον αμοιβαίο σεβασμό·

Οικονομία

75. σημειώνει ότι απαιτείται ισχυρή πολιτική στήριξη, αποτελεσματική εφαρμογή και στενή παρακολούθηση για την καταπολέμηση της ευρείας άτυπης οικονομίας του Κοσόβου, η οποία αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για την ανάπτυξη του ιδιωτικού του τομέα και επηρεάζει την ικανότητα του κράτους να παρέχει δημόσιες υπηρεσίες καλής ποιότητας·
76. καλεί τις αρχές του Κοσόβου και την Επιτροπή να στηρίζουν περαιτέρω τις ΜΜΕ, προκειμένου να αναπτυχθεί μια βιώσιμη οικονομία στο Κόσοβο·
77. τονίζει την ανάγκη για επείγουσα εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης των δεξιοτήτων, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της κατάρτισης στον χώρο εργασίας, προκειμένου να αυξηθεί η απασχόληση των ευάλωτων ομάδων· υπογραμμίζει ότι το σύστημα κατάρτισης και εκπαίδευσης θα πρέπει να μεταρρυθμιστεί ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες σε εργατικό δυναμικό και τις ανάγκες της αγοράς, και ζητεί τη συμπερίληψη των ατόμων που ανήκουν σε μειονοτικές ομάδες στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των μέτρων για την απασχόληση· επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθούν περαιτέρω ευκαιρίες για τους νέους και τις γυναίκες·
78. εκφράζει σοβαρή ανησυχία για τη μαζική μετανάστευση εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης από το Κόσοβο, και ζητεί τη λήψη ολοκληρωμένων κοινωνικοοικονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση της δημογραφικής συρρίκνωσης· καλεί την Επιτροπή και τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να αναπτύξουν μια περιφερειακή στρατηγική για να αντιμετωπιστεί η επίμονη ανεργία των νέων με τη διόρθωση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ του εκπαιδευτικού συστήματος και της αγοράς εργασίας, τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και τη διασφάλιση της κατάλληλης χρηματοδότησης για ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας και την επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και με την παροχή επαρκών υπηρεσιών φροντίδας των παιδιών και εγκαταστάσεων προσχολικής εκπαίδευσης·
79. ζητεί να υπάρξει σημαντική βελτίωση στην εκπαίδευση και την ποιότητα της εκπαίδευσης· ζητεί από το Κόσοβο να εργαστεί για να υπάρξει περαιτέρω πρόοδος στη σχολική μεταρρύθμιση, παρέχοντας το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό και τις κατάλληλες υλικές συνθήκες για όλους τους μαθητές, ιδίως δε αντιμετωπίζοντας τα προβλήματα πρόσβασης στην εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας πανδημίας·
80. επικροτεί την απόφαση του Κοσόβου να συμμετάσχει στην πρωτοβουλία «μικρή Σένγκεν» με στόχο τη βελτίωση των σχέσεων καλής γειτονίας και την παροχή νέων ευκαιριών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις του Κοσόβου·
81. χαιρετίζει το γεγονός ότι το Κόσοβο θα ωφεληθεί επίσης από την ψηφιακή ενιαία αγορά της ΕΕ και τονίζει την ανάγκη επενδύσεων στην ψηφιοποίηση ως τρόπο βελτίωσης των υπηρεσιών για τους πολίτες, ελαχιστοποίησης του ψηφιακού χάσματος και διασφάλισης ισότιμης πρόσβασης στο διαδίκτυο, μεταξύ άλλων για τις πλέον ευάλωτες ομάδες και τις αγροτικές περιοχές· σημειώνει τις σημαντικές δυνατότητες που ενέχει η ψηφιοποίηση για την ανάπτυξη της οικονομίας του Κοσόβου·
82. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έναρξη ισχύος της νέας περιφερειακής συμφωνίας για την περιαγωγή, η οποία υπεγράφη τον Απρίλιο του 2019 και αποτελεί σαφές παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η περιφερειακή συνεργασία μπορεί να επιφέρει συγκεκριμένα οφέλη για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στην περιοχή·

83. σημειώνει ότι η πανδημία θέτει το σύστημα υγείας υπό πίεση· ζητεί από το Κόσοβο να ενισχύσει τον τομέα της υγείας, προκειμένου να παρέχει επαρκείς και προσβάσιμες υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υγείας σε όλους τους πολίτες, ιδίως μέσω κοινωνικών παροχών με βάση τις ανάγκες για τις ομάδες που πλήττονται περισσότερο από την κρίση της νόσου COVID-19· σημειώνει ότι μεγάλος αριθμός επαγγελματιών του τομέα της υγείας έχει εγκαταλείψει το Κόσοβο, γεγονός που επιδεινώνει περαιτέρω την έλλειψη επαγγελματιών στον τομέα της υγείας και έχει αρνητικό αντίκτυπο στο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης·
84. σημειώνει ότι έχουν οξυνθεί οι διαρθρωτικές αδυναμίες εξαιτίας της πανδημίας COVID-19, ιδίως λόγω της καθυστέρησης στη θέσπιση του νόμου για την οικονομική ανάκαμψη, και προτρέπει τις αρχές του Κοσόβου να εφαρμόσουν αποτελεσματικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις προκειμένου να μετριαστεί ο αντίκτυπος της πανδημίας και να επιταχυνθεί η οικονομική ανάκαμψη μετά την κρίση, μεταξύ άλλων αντιμετωπίζοντας την έλλειψη δημόσιας ασφάλισης υγείας και το ζήτημα του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Προέδρου και του Πρωθυπουργού στον χειρισμό της πανδημίας, όπως σε σχέση με την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης ώστε να είναι δυνατή η απαγόρευση της κυκλοφορίας σε όλη τη χώρα·
85. επαναλαμβάνει ότι η ΕΕ κινητοποίησε ταχέως άμεση στήριξη προς τα Δυτικά Βαλκάνια για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας, η οποία προέκυψε από την πανδημία COVID-19, και για την κοινωνικοοικονομική ανάκαμψη της περιοχής· σημειώνει ότι έχουν εγκριθεί περισσότερα από 138 εκατομμύρια EUR ως βοήθεια στο Κόσοβο μέσω των προγραμμάτων ΜΠΒ 2019 και ΜΠΒ 2020, εκ των οποίων 50 εκατομμύρια EUR έχουν ανακατανεμηθεί για την αντιμετώπιση των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της εν εξελίξει κρίσης λόγω COVID-19 βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα·
86. υπογραμμίζει τη σημασία της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και καλεί την Επιτροπή να στηρίξει περαιτέρω το Κόσοβο και τα άλλα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων στις προσπάθειές τους για την αναχαίτιση της πανδημίας· ζητεί από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να συμπεριλάβουν το Κόσοβο στην κοινή διαδικασία προμηθειών της ΕΕ για τα εμβόλια και να διαθέσουν ικανή ποσότητα εμβολίων κατά της νόσου COVID-19 στους πολίτες όλων των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων·
87. ζητεί να βελτιωθούν η είσπραξη εσόδων και η εποπτεία των δημόσιων επιχειρήσεων· χαιρετίζει την αρχική πρόοδο που έχει σημειωθεί στη μείωση της φορολογικής οφειλής· τονίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την αύξηση των φορολογικών εσόδων μέσω της μείωσης της άτυπης οικονομίας και της βελτίωσης της αποδοτικότητας της είσπραξης φορολογικών εσόδων, η οποία θα μπορούσε να διασφαλίσει περισσότερη χρηματοδότηση για τομείς προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και της υγείας·

Περιβάλλον, ενέργεια και μεταφορές

88. καλεί τις αρχές να διασφαλίσουν την ευθυγράμμιση με τα πρότυπα και τους στόχους πολιτικής της ΕΕ για την προστασία του κλίματος και το περιβάλλον, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της Συμφωνίας του Παρισιού και τον στρατηγικό στόχο της επίτευξης ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα έως το 2050 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, και ζητεί από το Κόσοβο να εργαστεί για την εφαρμογή του Πράσινου Θεματολογίου για τα Δυτικά Βαλκάνια, το οποίο

αποτυπώνει τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·

89. χαιρετίζει το αποτέλεσμα της συνόδου κορυφής των Δυτικών Βαλκανίων, η οποία έλαβε χώρα στη Σόφια στις 10 Νοεμβρίου 2020 στο πλαίσιο της Διαδικασίας του Βερολίνου, και συνεχίζει να στηρίζει κάθε κοινή πρωτοβουλία για τη βελτίωση της ένταξης και των σχέσεων καλής γειτονίας στην περιοχή· χαιρετίζει την επικύρωση της Διακήρυξης για το Πράσινο Θεματολόγιο, που συνάδει με την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, και την ετοιμότητα που εξέφρασαν οι ηγέτες όσον αφορά τη λήψη μέτρων και την ευθυγράμμιση με τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050·
90. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι η συντριπτική πλειονότητα της ενέργειας στο Κόσοβο προέρχεται από τον άνθρακα, καθώς και για τα σχέδια για κατασκευή νέας μονάδας παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα· ζητεί από το Κόσοβο να αυξήσει τη βιωσιμότητα του ενεργειακού του τομέα, διαφοροποιώντας τις ενεργειακές πηγές του, καταργώντας χωρίς καθυστέρηση όλες τις μη συμμορφούμενες επιδοτήσεις άνθρακα, αποκεντρώνοντας την παραγωγή ενέργειας και μεταβαίνοντας στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
91. σημειώνει ότι το νομικό πλαίσιο της χώρας πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις οδηγίες της ΕΕ σχετικά με τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης και τις βιομηχανικές εκπομπές· καλεί το Κόσοβο να εκπονήσει εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων διεθνών προδιαγραφών και να θεσπίσει τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση και την προστασία των περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών·
92. καλεί τις αρχές του Κοσόβου να τηρήσουν τη δέσμευσή τους σχετικά με το κλείσιμο και τον παροπλισμό της μονάδας παραγωγής ενέργειας Κόσοβο Α· χαιρετίζει την προθυμία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να βοηθήσει την Κυβέρνηση του Κοσόβου στην εν λόγω διαδικασία, τόσο οικονομικά όσο και τεχνικά·
93. υπενθυμίζει ότι η προτεραιότητα σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης, καθώς και η βελτίωση αυτών, μεταξύ δε άλλων η μετατροπή της υφιστάμενης τηλεθέρμανσης, που βασίζεται στον άνθρακα και σε προϊόντα πετρελαίου, σε ένα σύστημα συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης βασισμένο στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αποτελεί βασικό παράγοντα για την επίτευξη των στόχων για το κλίμα· τονίζει ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί η ενεργειακή φτώχεια·
94. εκφράζει σοβαρή ανησυχία για το συνεχιζόμενο υψηλό ποσοστό πρόωρων θανάτων λόγω της ρύπανσης του αέρα η οποία οφείλεται στις εκπομπές που υπερβαίνουν τα νόμιμα καθορισμένα ανώτατα όρια για μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης· ζητεί από τις αρχές του Κοσόβου να αντιμετωπίσουν αμέσως την ατμοσφαιρική ρύπανση και να αναπτύξουν ένα αξιόπιστο σχέδιο για τη σταδιακή κατάργηση του άνθρακα με οικονομικά αποδοτικό τρόπο· σημειώνει την πρόσφατη αναθεώρηση της στρατηγικής για τον ενεργειακό τομέα για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος και καλεί το Κόσοβο να εφαρμόσει το εθνικό του σχέδιο μείωσης των εκπομπών·
95. ενθαρρύνει τις αρχές του Κοσόβου να δώσουν μεγαλύτερη προτεραιότητα στην επιβολή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των προτύπων βιοποικιλότητας σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ, καθώς και στην προώθηση της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης των πολιτών του Κοσόβου σχετικά με το περιβάλλον· ενθαρρύνει το Κόσοβο να εγκρίνει το συντομότερο δυνατό τον νόμο για την κλιματική αλλαγή, και

ζητεί την ανάπτυξη και έγκριση ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση·

96. καλεί το Κόσοβο να συνεχίσει να αυξάνει την κάλυψη της συλλογής αποβλήτων, ιδίως με τη βελτίωση του διαχωρισμού αποβλήτων και της ανακύκλωσης, να θεσπίσει μέτρα κυκλικής οικονομίας με στόχο τη μείωση των αποβλήτων και την αντιμετώπιση του ζητήματος των παράνομων χωματερών, και να εξεύρει επειγόντως τα μέσα διάθεσης των επικίνδυνων αποβλήτων·
97. εκφράζει ανησυχία για τα χαμηλά επίπεδα διαθέσιμων υδάτινων πόρων· καλεί τις αρχές του Κοσόβου να σέβονται τις ειδικές φυσικές και προστατευμένες ζώνες κατά τον σχεδιασμό υδροηλεκτρικών σταθμών και να μην θέτουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα της ύδρευσης·
98. ζητεί την πλήρη εφαρμογή της Συνθήκης για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας, μεταξύ άλλων την εφαρμογή του κεκτημένου για τις κρατικές ενισχύσεις και το πλήρες άνοιγμα της εθνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τη μετάβαση προς την ολοκλήρωση της περιφερειακής αγοράς· ενθαρρύνει τις εργασίες για την περιφερειακή συνδεσιμότητα και την ολοκλήρωση της περιφερειακής αγοράς ενέργειας·
99. καλεί το Κόσοβο να εφαρμόσει αξιόπιστες και βιώσιμες πολιτικές δημόσιων μεταφορών και κινητικότητας για την αντιμετώπιση των μακροχρόνιων ελλείψεων στις υποδομές, συμπεριλαμβανομένων τακτικών δημόσιων συγκοινωνιακών συνδέσεων με τη Βόρεια Μιτρόβιτσα και όλες τις σημαντικές πόλεις σε ολόκληρη τη χώρα·
100. χαιρετίζει την έγκριση του ετήσιου προγράμματος δράσης του 2020 στο πλαίσιο του ΜΠΒ για το Κόσοβο, συνολικής αξίας 90 εκατομμυρίων EUR, και επιμένει να χρησιμοποιηθούν τα κονδύλια του ΜΠΒ, μεταξύ άλλων, για την προώθηση του πράσινου θεματολογίου μέσω της ενίσχυσης της προστασίας του περιβάλλοντος, της συμβολής στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και της αύξησης της ανθεκτικότητας σε αυτήν, καθώς και της επιτάχυνσης της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα· ζητεί αυξημένη διαφάνεια και στενότερο κοινοβουλευτικό έλεγχο των κονδυλίων που διατίθενται στο Κόσοβο, και ζητεί από την Επιτροπή να παρακολουθεί καλύτερα τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ και να αναφέρει τυχόν κατάχρηση·
101. καλεί την Επιτροπή να εστιάσει τα κονδύλια του ΜΠΒ III στην εν εξελίξει δημοκρατική μετάβαση του Κοσόβου, επιπλέον των έργων υποδομής, ειδικότερα υπό το πρίσμα χρόνιων προβλημάτων που αφορούν το επενδυτικό κλίμα, την ικανότητα απορρόφησης και τα περιβαλλοντικά πρότυπα στο Κόσοβο·
102. ζητεί να περιλαμβάνει ο μελλοντικός ΜΠΒ III τόσο κίνητρα όσο και προϋποθέσεις· θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να στηρίζει ο ΜΠΒ III την περαιτέρω ενίσχυση των θεμελιωδών αξιών και της ορθής διακυβέρνησης και να διακόπτεται σε περιπτώσεις συστημικών απειλών κατά των συμφερόντων και των αξιών της Ένωσης· πιστεύει ότι η αρχή της αναστρεψιμότητας της διαδικασίας προσχώρησης στο πλαίσιο της νέας μεθοδολογίας θα πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζεται με σαφήνεια στην προενταξιακή χρηματοδότηση· επαναλαμβάνει ότι η κλίμακα της χρηματοδοτικής συνδρομής θα πρέπει να ανταποκρίνεται στον στόχο της ευρωπαϊκής προοπτικής του Κοσόβου·

103. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, την Επιτροπή, τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και στον Πρόεδρο, την Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο του Κοσόβου.